

Kommunista kultúra

Az orosz szovjetkormány művészeti programja

Egyre dusabb fény árad keletről. Az orosz szovjetkormány népfelvilágosító biztosságának művészei törekvéseiről kapunk olyan híreket és adatokat, a melyek az elképpesztésre, a kirakatnak dolgozó burzsoá „művészetnépszerűsítő” programokat beteggé halványítják. A hatalmi és gazdasági piramis: milliónyi dolgozó tömeg alapzatán a kevesek uralma összeomlott, de a szellemi piramis telején: az irodalmi, a művészi és tudományos legfőbb javakat élvező kiválasztottak még min-

dig ott büszkélkedhetnek magukra
maradva hüvös magasságukban. A
tömeg fel fogja harcolni magát. Lu-
nacsarszkij propaganda vonatai széj-
jelviszik a művészetet és irodalmat
s minden fedél alatt tanyát fog verni
a művészi élvezés és megértés képes-
sége. Még 1917 novemberében,
mindjárt a társadalmi forradalom
győzelme után alakította meg Lu-
nacsarszkij fiatal, radikális művé-
szekből a *művészek kollégiumát*,
a mely a következő program alap-
ján kezdte meg a proletártömegek
művészi kulturájának emelését:

I. A jelenkori művészet muzeu-
mának felállítása, mely a régi mű-
vészetből csak a képzőművészeti
technika fejlődésére jellemzőt he-
lyezi el, de teljes mértékben gyűjti a
jelenkori festészetet.

2. Szabad állami művészeti műhelyek. A mai rutin-klasszicizmus helyébe a programhoz nem kötött, őszinte művészet ápolására.

3. A művészet a szocialista köztársaságban többek között azt is jelenti, hogy meg kell szüntetni a szobrász és kőfaragó közötti osztályozó megkülönböztetést. A kézműipart művészetté kell emelni. A népfelvilágosító biztosság az alkotó művészet számára külön központi osztályt állított fel, mely az alája tartozó kollégiumok munkásságát összegyűjti.

4. Az állami művészeti nevelés szervezetének feladatai: művészeti műhelyek felállítása és a művészetnek a tömegben való propagandája.

5. A művészet fejlesztésének eszközei: állami pályázatok, művészek szakszervezetei és a dekoráció és színházfestés propagandájával foglalkozó bizottságok.

6. A művészet védelmének (és pedig úgy a jelen, mint a múlt művészetének) megszervezése.

7. Új tanrendszer. A művészi érület elterjesztése. Esztétikai ösztönök fölkeltése, a művészi látás fejlesztése tanulókorban.

8. Művészeti folyóiratok, monografiák, brosúrák szerkesztése és terjesztése.

9. Helyi iparművészeti iskolák felállítása. Parasztkézművesek tanítása és kellekekkel való ellátása. A paraszti és gyáripari művészet összhangba hozatala. Parasztkéz-

művesek és művészek egyesítése klubokban.

10. Muzeumok alapítása.

11. Művészeti jogvédelem.

12. A színház-művészet tekintetében kísérleti iparművészeti műhelyek felállítása és a dekoratív formák terén való lehetőségek ellenőrzése.

13. A mozgóképszínházügy tudományos és művészeti szempontból megreformálandó, a moziművészetre nevelő állami iskola felállítása útján. Pályázat művészies mozgatónyképszínházi plakátokra.

14. Néhány olyan épülettípus megrajzolása, amely a mai életnek megfelelne.

15. Állami festékgár és festék-kísérletező műhely felállítása. Az eddigi művészeti iskolák nacionalizálása. Művésznyomor leküzdésére 14 és fél millió rubel folyósítása. A művészi iskolákban a tanítványok szabad tanárválasztási joga. Iparművészeti kísérleti laboratórium terve oktató iskolával.

16. Műkiállítások. A városok műkiállítási rayonokba osztályozása a külső városrészek bevonásával. Műhellyel és egyúttal kiállítóhelyiséggel ellátott művész-pavillonok felállítása. Tervszerű vándorkiállítások rendezése. Minden városba művészeti biztos kinevezése.

Végül „Művészet” című nagy felhavi folyóirat kiadása.